

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи інклюзивної освіти

1. Мета викладання дисципліни «Основи інклюзивної освіти» полягає у формуванні системи знань, умінь, навичок з корекційної діяльності вчителя, що забезпечують реалізацію функцій, покладених на корекційного педагога у цілому, здійснення майбутніми фахівцями — дефектологами навчально-корекційного процесу на високому якісному рівні, можливість самореалізації й самовдосконалення.

Завдання вивчення дисципліни «Основи інклюзивної освіти»:

1. надання студентам знань теоретичних положень основ педагогіки інклюзивного навчання;
2. озброєння прийомами і вміннями відбору необхідних форм організації навчально-виховного процесу, який би задовольняв освітні потреби дітей з вадами у розвитку;
3. практичне оволодіння спеціальними освітніми і фаховими техніками керівництва процесом навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами;
4. формування професійно-педагогічної позиції, потреби у самовдосконаленні;
5. формування освіченої, творчої особистості майбутнього вчителя, корекційного педагога, здатного створити позитивний клімат в шкільному середовищі та поза його межами.

Дисципліна викладається після курсів «Педагогіка», «Психологія», «Логопедія», «Сурдо педагогіка» та основних методик початкової освіти, перед виробничою практикою.

2. Вивчення даної дисципліни гарантуватиме формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність.

Педагогічна компетентність:

здатність:

- володіти собою, позбавлятися емоційного напруження;
- бути впевненими у собі як в учителі;
- позбавлятися страху перед дітьми з особливими освітніми потребами;
- встановлювати контакт з дітьми;
- організовувати певний освітній простір;
- реалізовувати принцип диференційованого підходу;

- упроваджувати сучасні технології навчання до роботи з дітьми, які мають вади розвитку;
- створювати атмосферу взаємної довіри, поваги, допомоги, співробітництва та співтворчості;
- підтримувати й формувати сприятливий для успішної педагогічної діяльності соціально-психологічний клімат у колективі;
- попереджати й знаходити ефективні шляхи вирішення педагогічних конфліктів.

3. Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Інклюзивне навчання: сутність, принципи, переваги

Тема 2. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти

Тема 3. Індивідуальна програма розвитку — основний освітній документ для дітей з особливими освітніми потребами

Тема 4. Особливості організації інклюзивного освітнього середовища: принципи універсального дизайну та розумного пристосування, ресурсна кімната, медіатека

Тема 5. Індивідуалізація і диференціація викладання як врахування індивідуальних особливостей кожної дитини

Тема 6. Роль асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням: основні функції і завдання, форми співпраці

Тема 7. Співпраця з місцевою громадою: інклюзивно-ресурсний центр та інші ресурси для забезпечення додаткової підтримки закладам освіти з інклюзивним навчанням

Тема 8. Створення системи ефективної протидії булінгу в інклюзивному освітньому середовищі

Тема 9. Як підтримати учителя у процесі змін: як уникнути емоційного вигорання

Тема 10. Основні нормативні документи

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредити ЄКТС/120 годин: 40 год аудиторних (20 год лекцій, 24 год практичних занять) і 80 год самостійної роботи.

5. Форма семестрового контролю: екзамен.

6. Інформація про викладача: Миронова С.П., доктор педагогічних наук, професор, завідувач, професор кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти

7. Основна література:

1. Калініченко І.О. Дивитися і бачити: путівник для батьків дітей із порушеннями зору : навч.-метод. посіб. / [авт.-упор. І. О. Калініченко]. – Полтава : ПОІППО, 2016. – 86 с.
2. Реалізація оновленого змісту освіти дітей з особливими потребами: початкова ланка: Навч.-метод посібник / Н. Б. Адамюк, Л. Є. Андрусина, О. О. Базилевська та ін., НАПН Інститут спеціальної педагогіки; за ред. В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої, Н. О. Макаручук, В. І. Шинкаренко. — Київ, 2014. — 336с.
3. Серія навчальних матеріалів (тренінгові модулі) / за заг. ред. О. Красюкової-Еннз, Ю. Найди, М. Сварника, О. Софія. — Українськоканадський проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» — К.: СПДФО Парашин І. С., 2011. — 248 с.
4. Українсько-канадський проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні»: тренінгові модулі: «Соціальної політики». — К., 2011. — 132с.
5. Розвиток політики інклюзивних шкіл. Інтегроване планування послуг, їх надання та фінансування в Канаді: посібник / Дж. Блейз, Е. Чорнобой, Ш. Крокер, Е. Страт, О. Красюкова-Еннз. — К.: Паливода А. В., 2012. — 46 с.
6. Інклюзивна освіта. Посібник для батьків: посібник / Анна Креста, Джоана Блейз, Ольга Красюкова-Еннз. — К., 2012. — 116 с.
7. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник / за заг. редакцією Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В.. / кол. авторів: Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В., Буров С. Ю., Азін В. О., Грибальський Я. В., Найда Ю. М. — К., 2012. — 216 с.
8. Українсько-канадський проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні»: тренінгові модулі: "Вступ до питань «інвалідності». — К., 2011. — 132с.
9. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі: О. В. Гаврилов Навчальний посібник. — Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. — 308 с.
10. Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні: Науково-методич. зб. до Всеукр. науково-практич. конференції в рамках реалізації проекту «Створення ресурсних центрів для батьків дітей з особливими освітніми потребами» за підтримки програми IBPP — TACIS Європейської комісії / За ред.: Засенка В. В.— докт. пед. наук, член-кор. АПН України, заст. дир-ра Ін-ту спец. педагогіки АПН України; Софій Н. З. — дир-ра Всеукр. фонду «Крок за кроком» / Всеукр. Фонд «Крок за кроком». — К.: ФО-П Придатченко П. М., 2007. — 180 с.